

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017

Περιεχόμενα

Γενικές Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

- 1. Σύσταση – συγκρότηση*
- 2. Λειτουργική Ανεξαρτησία*
- 3. Συνεδριάσεις*
- 4. Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων*
- 5. Δικαίωμα άσκησης προσφυγής*
- 6. Προθεσμία άσκησης προσφυγής*
- 7. Τρόπος άσκησης προσφυγής*
- 8. Παρέμβαση*
- 9. Ανασταλτικό αποτέλεσμα*
- 10. Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής*
- 11. Προσωρινά μέτρα*
- 12. Συνέπειες αποφάσεων ΑΕΠΠ*
- 13. Κήρυξη ακυρότητας της σύμβασης*
- 14. Συνέπειες κήρυξης ακυρότητας της σύμβασης*
- 15. Δικαστική προστασία – Διοικητικό Εφετείο*
- 16. Δικαστική προστασία κατά παρέκκλιση – ΣΤΕ*
- 17. Έναρξη ισχύος της καθ' ύλην αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ κατά χρόνο.*

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ήδη, από τη δεκαετία του 80, κατέστη σαφές ότι το σύστημα ρύθμισης των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των ενωσιακών οδηγιών, θα έμενε κενό περιεχομένου εάν δεν συνοδευόταν από ένα παράλληλο σύστημα παροχής έννομης προστασίας.

Για το λόγο αυτό υιοθετήθηκαν οι αποκαλούμενες ως “*δικονομικές οδηγίες*”¹, βασική επιδίωξη των οποίων αποτελεί η θέσπιση αποτελεσματικών και όσο το δυνατόν ταχύτερων μέσων προσφυγής² κατά αποφάσεων αναθετουσών αρχών/αναθέτοντων φορέων που παραβιάζουν το ευρωπαϊκό δίκαιο κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προκειμένου να αποτρέπεται η δημιουργία πραγματικών καταστάσεων ικανών να βλάψουν τα έννομα συμφέροντα των διαγωνιζομένων, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ταχεία διεκπεραίωση των μέσων προσφυγής, ώστε να μην παρακωλύεται για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο η πρόοδος των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Στο πλαίσιο της «δικονομικής αυτονομίας» τους τα κράτη μέλη - με γνώμονα τη δημιουργία ενός «αποτελεσματικού πλέγματος προστασίας» - έχουν τη διακριτική ευχέρεια επιλογής είτε της δικαστικής επίλυσης των σχετικών διαφορών ή του συνδυασμού εξωδικαστικής και δικαστικής, στη συνέχεια, επίλυσής τους.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, με το ν.4412/2016 (Α' 147), αναμορφώθηκε το εθνικό σύστημα παροχής έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων (Βιβλίο IV άρθρα 345-374), όπου με το άρθρο 347 του εν λόγω νόμου, συστάθηκε η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ως ένα κεντρικό διοικητικό όργανο το οποίο περιβάλλεται με όλα τα εχέγγυα ανεξαρτησίας τόσο σε επίπεδο του οργάνου καθαυτού όσο και στο επίπεδο των μελών που το απαρτίζουν, με στόχο να συμβάλλει στην επαύξηση της «αποτελεσματικότητας» των διαδικασιών ανάθεσης.

Ειδικότερα, σκοπό του παρόντος Οδηγού αποτελεί η συνοπτική αναφορά των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας της ΑΕΠΠ.

1. Σύσταση-Συγκρότηση

1.1 Η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (εφεξής ΑΕΠΠ), συστάθηκε με το άρθρο 347 του ν. 4412/2016 και εδρεύει στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

¹ Οδηγίες του Συμβουλίου με αρ. 89/665/ΕΟΚ της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον κλασικό τομέα και 92/13/ΕΟΚ της 25ης Φεβρουαρίου 1992 για τους εξαιρούμενους τομείς όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66 ΕΚ της 11ης Δεκεμβρίου 2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ισχύουν, κατόπιν διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής τους με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ όπου προστέθηκαν στο πεδίο εφαρμογής τους οι συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών.

² Άρθρο 1 παρ. 1 της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ "Η επιδίωξη αυτή, αποτελεί έκφραση τόσο της αρχής της αποτελεσματικότητας («αποτελεσματικών») ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία πραγματικών καταστάσεων ικανών να βλάψουν τα έννομα συμφέροντα των διαγωνιζομένων, όσο και της επιταγής της ταχείας διεκπεραίωσης («όσο το δυνατόν ταχύτερων») ώστε να μην παρακωλύεται για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο η πρόοδος τους. Ομοίως άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας 2007/66 (ΕΚ)

1.2 Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ΑΕΠΠ αποτελείται πέραν του ν.4412/2016 (Α' 147), από τα κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθέντα προεδρικά διατάγματα, ήτοι το π.δ. 38/2017 (Α' 63) «Κανονισμός Λειτουργίας ΑΕΠΠ», το π.δ. 39/2017 (Α' 64) «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών», το π.δ. 57/2017 (Α' 88) «Οργανισμός της ΑΕΠΠ» και το π.δ. 58/2017 (Α' 88) «Ειδικός Κανονισμός Οικονομικής Διαχείρισης ΑΕΠΠ».

1.3 Η ΑΕΠΠ, σε πλήρη σύνθεση, αποτελείται από τριάντα ένα μέλη, από τα οποία ένα μέλος είναι Πρόεδρος που επιλέγεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και, διορίζεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν γνώμης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Ο Πρόεδρος έχει την ιδιότητα του συνταξιούχου δικαστικού λειτουργού του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή των Διοικητικών Δικαστηρίων από το βαθμό του Προέδρου Εφετών και άνω ή συνταξιούχου λειτουργού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με εμπειρία στο δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων.

1.4 Τα έτερα μέλη, νομικοί που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001 (Α' 39), διορίζονται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κατόπιν επιλογής τους από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 19 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει.

1.5 Η ΑΕΠΠ θεωρείται ως νόμιμα συγκροτημένη αν έχουν διορισθεί τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη της.

1.6 Η θητεία του Προέδρου και των μελών είναι πενταετής. Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη θητεία της ΑΕΠΠ, χάριν διασφάλισης της συνέχειας λειτουργίας της, το 1/3 των μελών διορίζεται για θητεία τριών (3) ετών.

2. Λειτουργική Ανεξαρτησία

2.1 Η ΑΕΠΠ απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές, παρά μόνο στον έλεγχο της Βουλής.

2.2 Τα μέλη της ΑΕΠΠ είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, τελούν δε, για το λόγο αυτό, σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε έμμισθου δημοσίου ή δικηγορικού λειτουργήματος ή οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας.

2.3 Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους και υποχρεούνται να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.

3. Συνεδριάσεις

3.1 Η ΑΕΠΠ συνεδριάζει σε Κλιμάκια, αποτελούμενα το καθένα από τρία μέλη. Κάθε Κλιμάκιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του μέλους που ασκεί καθήκοντα Προέδρου.

3.2 Όταν πρόκειται για υπόθεση μεγάλης σπουδαιότητας ή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων, η ΑΕΠΠ συνεδριάζει σε επταμελή σύνθεση υπό την προεδρία του Προέδρου της ΑΕΠΠ.

3.3 Η ΑΕΠΠ συνεδριάζει και σε Ολομέλεια, για θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, η οποία συντάσσεται από τον Πρόεδρο της.

3.4 Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των μελών, κατόπιν φανεράς ψηφοφορίας και είναι αιτιολογημένες.

4. Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων

4.1 Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση του ν. 4412/2016 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην ΑΕΠΠ - σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 του εν λόγω νόμου - και να ζητήσει προσωρινή προστασία, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα.

4.2 Επίσης, κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από απόφαση της ΑΕΠΠ επί της προδικαστικής προσφυγής, μπορεί να ασκήσει αίτηση για την αναστολή εκτέλεσης και αίτηση για την ακύρωση της απόφασής της ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων.

4.3 Η ΑΕΠΠ αποτελεί το καθ' ύλην αρμόδιο όργανο παροχής έννομης προστασίας στο πεδίο των διαφορών που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται από την αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων, καθώς και τροποποίησης αυτών, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των 60.000 ευρώ. Ομοίως είναι αρμόδια και για τις διαφορές που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμφωνιών-πλαίσιο, συμβάσεων παραχώρησης και δυναμικών συστημάτων αγορών (άρθρο 345).

5. Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

5.1 Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του ν.4412/2016 και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εθνικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στα άρθρα 372 - 373 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης (άρθρο 360).

5.2 Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ.

5.3 Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

(α) 10 ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία ή
(β) 15 ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως,
(γ) 10 ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα. Για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση τεκμαίρεται μετά την πάροδο 15 ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

(δ) κατά παράλειψη, 15 ημέρες από τη συντέλεση της προσβαλλόμενης παράλειψης (άρθρο 361).

7. Τρόπος άσκησης της προδικαστικής προσφυγής

7.1 Η προδικαστική προσφυγή περιέχει όλες τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά της και υποβάλλεται υποχρεωτικά με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου, του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 (Α' 64). Δεν επιτρέπεται η άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά απόφασης της ΑΕΠΠ, η οποία δέχεται εν όλω ή εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου (άρθρο 362).

7.2 Η προσφυγή κατατίθεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) και κοινοποιείται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ. Ως ημερομηνία υποβολής της προσφυγής θεωρείται η ημερομηνία ηλεκτρονικής καταχώρισης αυτής στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού.

7.3 Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., η οποία πιστοποιείται από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ή σε περίπτωση που η διαγωνιστική διαδικασία δεν διενεργείται μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στην ΑΕΠΠ μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος (άρθρο 8 π.δ. 39/2017).

7.4 Στην περίπτωση, κατά την οποία η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ), η αναθέτουσα αρχή, το αργότερο την επόμενη της κατάθεσης εργάσιμη ημέρα, ειδοποιεί την ΑΕΠΠ σχετικά με την κατάθεση της προσφυγής και της παραχωρεί δικαίωμα πρόσβασης στο σύνολο των στοιχείων του διαγωνισμού.

7.5 Επίσης, κοινοποιεί την προσφυγή μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το αργότερο εντός 5 ημερών σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής και διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ το αργότερο εντός 10 ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής και τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους.

7.6 Στην περίπτωση, κατά την οποία η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στην ΑΕΠΠ, η προσφυγή καταχωρίζεται αυθημερόν. Το αργότερο την επόμενη της καταχώρισης εργάσιμη ημέρα η προσφυγή κοινοποιείται στην αναθέτουσα αρχή και καλείται αυτή να κοινοποιήσει την

προσφυγή το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής και να διαβιβάσει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την ημέρα κοινοποίησης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής και τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους.

7.7. Η παράλειψη κοινοποίησης σε ενδιαφερόμενο τρίτο και η μη διαβίβαση προς την ΑΕΠΠ του φακέλου της υπόθεσης και των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, συνιστούν ιδιαίτερο πειθαρχικό αδίκημα των αρμόδιων για τις ενέργειες αυτές υπαλλήλων και η ΑΕΠΠ μπορεί να συνάγει τεκμήριο ομολογίας της αναθέτουσας αρχής για την πραγματική βάση των ισχυρισμών του προσφεύγοντος, καθώς και να επιβάλει αυτεπαγγέλτως χρηματική κύρωση στην αναθέτουσα αρχή.

8. Ανασταλτικό αποτέλεσμα

8.1 Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, εκτός εάν η ΑΕΠΠ κατά τη διαδικασία χορήγησης προσωρινών μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Κανονισμού Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, αποφανθεί διαφορετικά (άρθρο 364).

8.2 Κατά τα λοιπά, η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί Προσωρινών μέτρων του άρθρου 366.

9. Παρέμβαση

9.1 Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής, παρέμβαση ενώπιον της ΑΕΠΠ για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης (άρθρο 362).

9.2 Η παρέμβαση κατατίθεται ηλεκτρονικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα - για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής - στο άρθρο 8 του Κανονισμού Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, δηλαδή είτε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ.

9.3 Ο Γραμματέας της ΑΕΠΠ κοινοποιεί προς ενημέρωση στην ηλεκτρονική διεύθυνση του προσφεύγοντος, της αναθέτουσας αρχής και των παρεμβαινόντων, την Πράξη του Προεδρεύοντος του κλιμακίου της ΑΕΠΠ που θα εξετάσει την προσφυγή και την τυχόν παρέμβαση, για την ημέρα εξέτασης της προσφυγής, η οποία δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από σαράντα (40) ημέρες από την ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής (άρθρο 365). Η πράξη αυτή μπορεί να συνοδεύεται από κλήση του Εισηγητή που θα εξετάσει την προσφυγή ή την παρέμβαση, προς τον προσφεύγοντα, την αναθέτουσα αρχή και τον παρεμβαινόντα, να προσκομίσουν - μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και εντός 5 ημερών - στοιχεία που λείπουν ή είναι οπωσδήποτε χρήσιμα για την υποστήριξη ή την αντίκρουση της προδικαστικής προσφυγής.

10. Διαδικασία εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής

10.1 Μετά την κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής και την καταχώρισή της στο αρχείο της ΑΕΠΠ ορίζεται ο Εισηγητής, ο οποίος αναλαμβάνει να μελετήσει την υπόθεση που του έχει ανατεθεί και να προσκομίσει κατά την ημέρα εξέτασης της προσφυγής συγκεκριμένη εισήγηση για τη νομική και ουσιαστική βασιμότητα ή μη της προσφυγής. Είναι αρμόδιος δε και για την έκδοση της πράξης αναστολής εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, καθώς και για τον ορισμό των κατάλληλων προσωρινών μέτρων, έως την έκδοση της απόφασης επί της προσφυγής, σε περίπτωση υποβολής σχετικού αιτήματος (ή και αυτεπαγγέλτως).

10.2 Με την πράξη ορισμού Εισηγητή ορίζεται η ημέρα και η ώρα της εξέτασής της, η οποία δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από σαράντα (40) ημέρες από την ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής (άρθρο 365).

10.3 Οι αποφάσεις στα Κλιμάκια λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών που συμμετέχουν. Η γνώμη της μειοψηφίας καθώς και τα ονόματα των μελών που μειοψήφησαν μνημονεύονται στην απόφαση. Η ψηφοφορία είναι φανερή.

11. Προσωρινά μέτρα

11.1 Ο σχηματισμός της ΑΕΠΠ, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η εξέταση της προσφυγής, μπορεί, ύστερα από αίτημα του προσφεύγοντος το οποίο περιλαμβάνεται στην προσφυγή ή αυτεπαγγέλτως, και μετά από κλήση της αναθέτουσας αρχής προ 3 ημερών, να εκδώσει εντός 10 ημερών από την επομένη της χρέωσης της υπόθεσης σε αυτόν, πράξη αναστολής εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης και να ορίσει τα κατάλληλα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έως ότου αποφανθεί για την προδικαστική προσφυγή και, πάντως, όχι πέραν της αποκλειστικής εικοσαήμερης προθεσμίας που τίθεται από το νόμο (άρθρο 366).

11.2 Με την απόφαση αναστολής εκτέλεσης, μπορεί να διατάσσονται προσωρινά μέτρα για να επανορθωθεί η εικαζόμενη παράβαση ή να αποτραπεί η ζημία των θιγόμενων συμφερόντων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται μέτρα που αναστέλλουν τη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης ή την εκτέλεση οποιοσδήποτε απόφασης λαμβάνει η αναθέτουσα αρχή. Με την ίδια απόφαση, μπορεί να διατάσσεται και η άρση της απαγόρευσης σύναψης της σύμβασης. Λόγο άρσης της απαγόρευσης αυτής συνιστά το προδήλως απaráδεκτο ή το προδήλως αβάσιμο της προδικαστικής προσφυγής.

12. Συνέπειες αποφάσεων ΑΕΠΠ

12.1 Η ΑΕΠΠ, αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προσβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής, του προσφεύγοντος και του τυχόν παρεμβαίνοντος, αφού λάβει υπόψη της όλα τα στοιχεία της υπόθεσης και την εισήγηση του ορισθέντος ως εισηγητή.

12.2 Η απόφαση, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία, κατόπιν φανερής ψηφοφορίας και η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής, δέχεται εν όλω ή εν μέρει ή απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή. Επί αποδοχής προδικαστικής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προδικαστικής προσφυγής κατά παράλειψης,

ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια (άρθρο 367).

12.3 Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της ΑΕΠΠ (άρθρο 367).

12.4 Οι αποφάσεις και οι σιωπηρές απορρίψεις των προσφυγών από την ΑΕΠΠ υπόκεινται αποκλειστικά στα ένδικα βοηθήματα της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 372.

13. Κήρυξη ακυρότητας της σύμβασης

13.1 Ενώπιον της ΑΕΠΠ δύναται να ζητηθεί κατά τα άρθρα 360 επομ. η κήρυξη ακυρότητας της σύμβασης, εάν διαπιστωθεί ότι:

α) η αναθέτουσα αρχή έχει αναθέσει τη σύμβαση χωρίς δημοσίευση της προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

β) δεν τηρήθηκε το ανασταλτικό αποτέλεσμα του άρθρου 364 (η προθεσμία και η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης)

γ) σε περίπτωση εφαρμογής δυναμικού συστήματος αγορών, εφόσον παραβιάζονται οι ελάχιστες προθεσμίες παραλαβής των αιτήσεως συμμετοχής, παραλαβής των προσφορών, δημοσίευσης προκήρυξης διαγωνισμού, δυνατότητας συμμετοχής και αξιολόγησης των ενδιαφερομένων να συμμετέχουν, μη πρόσκλησης όλων όσων έγιναν δεκτοί να υποβάλλουν προσφορά και

δ) σε περίπτωση σύναψης συμφωνίας – πλαίσιο, εφόσον παραβιάζεται η διάταξη των παρ. 5 του άρθρου 39 και παρ. 2 του άρθρου 273 που αφορούν την ανάθεση και την εκτέλεση των συμφωνιών – πλαίσιο αυτών (άρθρο 368).

13.2 Η προδικαστική προσφυγή για την ακύρωση σύμβασης ασκείται εντός 30 ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης για την ανάθεση ή την με άλλον τρόπο ενημέρωση των ενδιαφερομένων σε κάθε δε περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί μετά την πάροδο 6 μηνών από τη σύναψη της σύμβασης (άρθρο 369).

13.3 Η κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της σύμβασης, παρέχεται όμως η δυνατότητα στην αναθέτουσα να αιτηθεί από την ΑΕΠΠ προσωρινή προστασία κατά το άρθρο 366. Η ΑΕΠΠ για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος δύναται να μην κηρύξει την ακυρότητα της σύμβασης (άρθρο 370).

14. Συνέπειες κήρυξης ακυρότητας της σύμβασης

14.1 Σε περίπτωση κήρυξης σύμβασης ως άκυρης, η ακυρότητα έχει αναδρομική ισχύ, οι δε αξιώσεις των μερών διέπονται από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού.

14.2 Η ΑΕΠΠ εκτιμώντας το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, τη σοβαρότητα της παράβασης και τη συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής δύναται να κηρύξει την ακυρότητα μόνο για το ανεκτέλεστο τμήμα της σύμβασης και να επιβάλλει πρόστιμο στην

αναθέτουσα έως το 10% της αξίας της σύμβασης, το οποίο δύναται να περιέρχεται στον αιτούντα (άρθρο 371).

15. Δικαστική Προστασία – Διοικητικό Εφετείο

15.1 Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ και την ακύρωσή της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Δικαίωμα άσκησης των ίδιων ενδίκων βοηθημάτων έχει και η αναθέτουσα αρχή αν η ΑΕΠΠ κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή.

15.2 Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής. Για την άσκηση της αιτήσεως αναστολής κατατίθεται παράβολο 0,1% της προϋπολογισθείσας αξίας (από 500 έως 5.000 ευρώ). Με την κατάθεση της αιτήσεως αναστολής η προθεσμία άσκησης της αίτησης ακύρωσης διακόπτεται και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης.

15.3 Η αίτηση ακύρωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία 10 ημερών από τον διάδικο που πέτυχε υπέρ αυτού την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης από την επίδοση της απόφασης αυτής, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς της αναστολής (άρθρο 372).

16. Δικαστική Προστασία κατά παρέκκλιση – ΣΤΕ

16.1 Διαφορές από την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών, δημόσιων συμβάσεων οι οποίες υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), δημόσιων συμβάσεων των εξαιρούμενων τομέων (Οδηγία 2014/25/ΕΕ), εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

16.2 Ομοίως και οι διαφορές από την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 15.000.000 ευρώ (άρθρο 372).

17. Έναρξη ισχύος της καθ' ύλην αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ κατά χρόνο

Οι διατάξεις του Βιβλίου IV περί της έννομης προστασίας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων (άρθρα 345 έως 374), διέπουν τις διαφορές που αναφέρονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται από την αναθέτουσα αρχή στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας που ξεκινά (παρ. 7 του άρθρου 379 Ν. 4412/2016, όπως ισχύει κατόπιν της τροποποίησής του από το άρθρο 43 του Ν. 4487/2017):

α) για τις δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών και τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών, **μετά την 26η Ιουνίου 2017,**

β) για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, τις δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, με εκτιμώμενη αξία σύμβασης (χωρίς Φ.Π.Α.) **ίση ή ανώτερη των 5.225.000 ευρώ** (ήτοι του κατώτατου ορίου

των άρθρων 5 και 235 του 4412/2016, όπως κάθε φορά ισχύουν), καθώς και των συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία σύμβασης ίση ή **ανώτερη των 5.225.000 ευρώ (ήτοι το κατώτατο όριο του άρθρου 1 παρ. 2 περίπτωση α` του ν. 4413/2016, όπως κάθε φορά ισχύει), μετά την 1η Ιανουαρίου 2018,**

γ) για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, τις δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, με εκτιμώμενη αξία **ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) και κατώτερη των 5.225.000 ευρώ (ήτοι του κατώτατου ορίου των άρθρων 5 και 235 του 4412/2016, όπως ισχύουν κάθε φορά), καθώς και των συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία σύμβασης **κατώτερη των 5.225.000 ευρώ** (ήτοι το κατώτατο όριο του άρθρου 1 παρ. 2 περίπτωση α` του ν. 4413/2016, όπως ισχύει κάθε φορά), **μετά την 1η Μαρτίου 2018.****